

ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Подаци о високошколској установи		
Назив, адреса и e-mail адреса институције	Висока школа “Banja Luka College”; Милоша Обилића 30.; 7800 Banja Luka; blc@teol.net.	
Интернет адреса	www.blc.edu.ba	
Назив, број и датум акта о оснивању	Уговор о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу; Више школе “Banja Luka College” Бања Лука.; 01/04, 17.10.2004.	
Пореско-идентификациони број (ПИБ)	ЈИБ 4402123700002	
Матични број додијељен од Републичког завода за статистику	01986724	
Име, презиме и адреса (назив и сједиште) оснивача	Жељко Мирјанић – Булевар Војводе Степе Степановића 107 Ц; Ненад Новаковић- Иве Андрића 11.:	
Број и датум одлуке о именовању лица овлашћеног за заступање	01-06/11 14.04. 2011.	
Број и датум дозволе за рад високошколске установе	07.2-9623/07 од 28.12.2007	
Број и датум дозволе за рад ван сједишта		
Организационе јединице које се посјећују и одговорна лица	Висока школа “Banja Luka College” ; Милоша Обилића 30. Проф. др Младен Миросављевић Проф. др Ненад Новаковић	
Контакт особа (за посјету)	Доц. др Светлана Душанић - Гачић	
Број телефона	0038751/433-010	
Програми пријављени за евалуацију		
Назив студијског програма:	Ниво студија	Назив(и) излазних квалификација
Информатика	Први циклус академских студија	-дипломирани информатичар – 180 ЕЦТС - дипломирани инжењер информатике – 240 ЕЦТС - дипломирани информатичар – 240 ЕЦТС

ДОБРЕ СТРАНЕ:

Испуњен је критеријум ESG 1.2. Установа је развила процедуре за израду и одобравање својих програма. Програми су израђени на такав начин да испуњавају циљеве који се постављају пред њих, укључујући и планиране исходе учења. Квалификације које су резултат програма су јасно одређене и наведене, и односе се на тачан ниво у склопу домаћег квалификационог оквира за високо образовање а самим тим и на Оквир за квалификације у Европском простору високог образовања. Постоје документи којима се регулише процедура доношења и измена студијских програма као и којима се дефинише учешће студената и заинтересованих страна. У документима је наведено да студенти и друге заинтересоване стране имају улогу у креирању и осмишљавању студијских програма. Документима је регулисано у начелу и несметано напредовање студената, формирање оптерећења помоћу ЕЦТС бодова, и стварање прилике за праксу и запошљавање. Из документа се види да је могуће учешће интерних и екстерних заинтересованих страна у изради студијских програма.

Испуњени су је критеријуми Т 2.1, Т 2.4, Т.3.7. Високошколска установа има успостављене процедуре за креирање и усвајање студијских програма који укључују студенте и све заинтересоване стране. Наведено је да су исходи учења утврђени на сваком нивоу студијског програма, те су повезани са стандардним квалификација, Квалификационим оквиром у БиХ и Оквиром квалификација Европског простора високог образовања. Наведени су механизми и процедуре за подршку студентима и спроводи се саветовање о будућем развоју каријере.

Испуњен је критеријум Т 2.3. Циљеви студијског програма и исходи учења су јасно дефинисани и подударни са садржајем студијских програма и нивоом циклуса студија. Циљеви студијског програма и исходи учења су упоредиви са истим и/или сличним програмима на високошколским установама у БиХ и иностранству.

Испуњен је критеријум Т 2.2. Студијски програми су усклађени са научним и образовним стандардима и достигнућима одређене научне области, захтевима сродних научних области у циљу стицања мултидисциплинарних знања и захтевима тржишта рада и међународних реформских процеса.

Наведено је да су циљеви и исходи учења подударни са садржајем студијских програма и нивоом циклуса студија и у складу са стратегијом установе. Циљеви студијског програма и исходи учења су упоредиви са истим и/или сличним програмима на високошколским установама у БиХ и иностранству. (<http://vtsns.edu.rs>, <http://www.vtsnis.edu.rs>, <http://www.vpskp.edu.rs>, <http://www.raf.edu.rs>, <http://www2.tvz.hr>, <http://www.vern.hr>, <http://www.foi.unizg.hr>, <http://www.veleri.hr>, <http://www.unipu.hr>, <http://www.fis.unm.si>, <http://www.fov.um.si>).

Испуњен је критеријум Т 2.5. Наставни план и програм садржи: преглед обавезних и изборних предмета, оквирни садржај наставне материје за сваки од предмета (подељену према броју седмица/наставних јединица у склопу једног семестра), оптерећење студента по предмету, бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са ECTS-ом, начине провере и вредновања континуираног стицања знања студента, бодовну ECTS вредност завршног рада I и II циклуса студија, методе обезбеђивања квалитета, листе обавезне и допунске литературе за сваки поједини предмет, обавезне и специфичне опрему за извођење програма/предмета према захтевима научне области.

Испуњен је критеријум Т 2.6, високошколска установа обезбеђује: интердисциплинарност /мултидисциплинарност плана и програма, интернационализацију наставног плана и програма, интеракцију са професионалном праксом, реализацију практичне наставе и активно учешће студената у научном/уметничком истраживању у оквиру студијског програма.

Испуњен је критеријум Т3.2, академско особље мотивише и укључује студенте на преузимање активне улоге у истраживачко, научно-истаживачком и наставно-образовном процесу уз одговарајуће усмјеравање, консултације и подршку.

Испуњен је критеријум Т 3.5. Високошколска установа поседује процедуру која дефинише поступак израде, структуру и вредновање завршног рада студената одређеног циклуса студија, као и права обавезе студента и ментора и услове за менторство. Током студирања и након завршетка студија, студент (и дипломирани) стиче квалификације у складу са циљевима студијског програма. Стечена квалификација студента дефинисана је у наставном плану и програму и додатку дипломе на матерњем и енглеском језику.

Дodataк дипломи садржи следеће информације: о носиоцу дипломе; назив квалификације, академску титулу и звање које је стекао носилац дипломе; назив и статус институције која издаје диплому; степен циклуса студија, трајање студија и услови за упис; начин студирања; систем и правила студирања; програм студирања; постигнути резултати у току студија и скала оцењивања; могућности за упис на следећи степен студија; професионални статус носитеља квалификације; додатне информације и оверу.

Наведено је да BLC остварује повезивање студената и дипломаца преко „Алумни“ сајта који омогућава да се пронађу све информације студената са BLC-а, берзе рада, потенцијалне послодавце (више о активностима Алумниа може се видјети на (<http://www.blc.edu.ba/alumni/>). Алумни пружа могућност разговора и саветовања у вези са могућностима развоја каријере и то са стручним лицима, организацији скупова, њихово усавршавање, објављивање публикација, организовања радионице обуке (како написати биографију, припрема за интервју и сл), организовања предавања успешних пословних људи, пружање информација о понуди на тржишту рада и повезује студенте са заинтересованим послодавцима и слично. Поред низа корисних информација и препорука за све кориснике овог сајта, „Алумни“ сајт им помаже у планирању каријере, као и да увиде релевантне податке са Завода за запошљавање.

Испуњен је критеријум ESG 1.3. Предвиђено је да се програми изводе на начин којим се студенти стимулишу да преузму активну улогу у креирању процеса учења, на том приступу је заснована и провера знања студената.

Испуњен је критеријум Т 3.1. Академско особље које изводи наставу је претходно припремљено и мотивисано за ту активност, те у припреми за ту активност узима у обзир резултате анкета евалуације квалитета учења и поучавања од стране студената.

Испуњен је критеријум Т 3.2. Академско особље мотивише и укључује студенте на преузимање активне улоге у истраживачко, научно-истраживачком и наставно-образовном процесу уз одговарајуће усмеравање, консултације и подршку.

Испуњен је критеријум Т 3.3. Студенти се оцењују кроз јавно доступне процедуре за праведно, транспарентно и доследно оцењивање, као и кроз различите облике провере знања и вештина у складу са специфичностима и постављеним циљевима студијског програма.

Испуњен је критеријум Т 3.4. Процедуре оцењивања регулишу: организацију тестова и испита, критеријуме и методе оцењивања од стране испитивача и комисије, транспарентност оцењивања и могућност жалби студената на оцењивање.

Испуњен је критеријум ESG 1.4. Процедуре за признавање високообразовних квалификација, периода студија и претходног учења, а што подразумева и признавање неформалног и информалног учења су успостављене.

Испуњен је критеријум Т.4.1. Упис студената на студијски програм било којег циклуса врши се на основу законских одредница, јасних и транспарентних критеријума који укључују провере знања, склоности и способности кандидата и успех у претходном школовању, а у складу са анализираним друштвеним потребама и обезбеђеним ресурсима за извођење програма. Конкурс за упис се јавно објављује на веб страници установе и у медијима.

Испуњен је критеријум Т 4.2. Процедуре за признавање високообразовних квалификација, периода студија и претходног учења, а што подразумева и признавање неформалног и информалног учења су успостављене. Процедуре за признавање су у складу са Лисабонском конвенцијом о признавању.

Испуњен је критеријум Т.4.3. Дипломираним студентима се додељује документ који појашњава стечену квалификацију, укључујући остварене исходе учења, те контекст, садржај и статус студија који су похађали и успешно завршили.

Испуњен је критеријум Т.10.1. Мобилност академског особља и студената на студијском програму се промовише и унапређује путем заједничких пријава и учешћа на пројектима са другим високошколским установама из земље и иностранства.

Делимично је испуњен критеријум Т.10.2. Механизми за остваривање билатералне и мултилатералне размене студената са иностраним високошколским установама кроз различите програме и мреже студентске размене уз признавање времена, оцена и ECTS бодова остварених током размене су донекле успостављени.

Делимично је испуњен критеријум Т.10.3. Високошколска установа кадровски и финансијски оснажује капацитете служби за међународну сарадњу и двосмерну мобилност академског особља и студената.

Испуњен је критеријум ESG 1.5. Установа проверава компетентност свог наставног особља. Установа примењује правичне и транспарентне процесе код запошљавања и код развоја запослених.

Испуњен је критеријум Т 5.1. Број компетентног академског (наставници и сарадници) и неакадемског особља за квалитетну реализацију студијског програма је у складу са одговарајућим актом надлежне образовне власти која прописује критеријуме за лиценцирање.

Испуњен је критеријум Т 5.2. Високошколска установа има дефинисану политику управљања људским потенцијалима са јасним и транспарентним критеријумима за запошљавање академског особља, задужењима, оптерећењем и одговорностима, критеријумима за професионални развој, напредовање и стручно усавршавање академског особља и механизме за праћење рада академског особља са мерама за унапређење.

Делимично је испуњен је критеријум Т 5.3. Академско особље је посвећено истраживачком, односно научно-истраживачком, у одређеној мери кроз међународне научно-истраживачке пројекте, те заједничке активности ментора и студента на изналажању грантова или стипендија.

Испуњен је критеријум Т 5.4. Административном и помоћном особљу је омогућено усавршавање кроз учешће на обукама, посебно у вези информатичких система и система управљања.

Испуњен је критеријум ESG 1.6. Установа има обезбеђена одговарајућа средства за активности у области учења и подучавања као и обезбеђене адекватне и лако доступне ресурсе за учење и подршку студентима.

Испуњен је критеријум Т 6.1, ресурси за извођење студијског програма који у складу са Препорукама Агенције о критеријумима за лиценцирање високошколских установа и студијских програма у БиХ и одговарајућим актом надлежне образовне власти, која прописује критеријуме за лиценцирање су довољни и доступни студентима.

Испуњен је критеријум Т 6.3 Високошколска установа чини доступним студентима и академском особљу довољан број компјутерских просторија са приступом интернету и библиотеку с адекватном просторијом за читање, претраживачима и научним и другим базама података.

Испуњен је критеријум Т 6.5 Високошколска установа обезбеђује кроз уговорне односе са другим високошколским установама и истраживачким центрима могућност коришћења њихових ресурса.

Испуњен је критеријум ESG 1.8. Установа објављује информације о својим активностима, укључујући програме, које су јасне, објективне, актуелне и лако доступне.

Делимично је испуњен критеријум Т 8.1. Високошколска установа објективно и правовремено информира јавност ажурираним информацијама о свим аспектима одобрених (лиценцираних) и/или акредитираних студијских програма које нуди

са посебним освртом на дефиниране циљеве студијских програма и исходе учења. Подаци о академским каријерама запосленог и ангажованог особља су објављени и јавно доступни.

Испуњен је критеријум ESG 1.9. Показано је да Установа прати и периодично ревидира своје програме како би осигурала да се њима постижу циљеви који одговарају потребама студената и друштва. Сврха тих ревизија је континуирано побољшање програма.

Испуњен је критеријум Т.9.1. Процедуре за периодичну евалуацију, унапређење и реструктурирање постојећих студијских програма су успостављене. Процедуре укључују мишљења студената и других унутрашњих и спољних заинтересираних страна.

Испуњен је критеријум Т.9.2. ВУ периодично евалуира наставни план и програм, наставни процес, степен реализације исхода учења и њихову релевантност за тржиште рада путем анкетања студената, академског и административног особља, а повратне информације се користе за иновирање студијских програма.

Испуњен је критеријум Т.9.4. Квалитет, савременост и доступност ресурса се евалуирају путем анкетања академског особља и студената.

Наведено је да је ВУ усвојила већину препорука које су дате у Извештају о акредитацији установе, а која је рађена од стране Агенције за акредитацију високошколских установа РС и да су измене које су рађене редовно уврштаване у годишње акционе планове.

Испуњен је критеријум ESG1.10 Установа пролази у одређеним циклусима кроз процес спољашњег обезбеђивања квалитета у складу са ESG.

СЛАБЕ СТРАНЕ:

Из достављене документације НИЈЕ ВИДЉИВО да ли су студенти укључени у рад ННВ, Сената и других тела ВУ.

Критеријум Т 3.6. НИЈЕ испуњен. Није достављен доказ да су представници студената укључени у рад тела високошколске установе чија је надлежност управљање и доношење одређених одлука о студијским програмима.

Извештај Центра за међународну сарадњу НЕ садржи предлог мера за унапређење активности мобилности академског особља и студената. НИЈЕ достављен Извештај центра за 2017/2018. годину.

Механизми за остваривање билатералне и мултилатералне размене студената са иностраним високошколским установама кроз различите програме и мреже студентске размене уз признавање времена, оцена и ECTS бодова остварених током размене НИСУ у потпуности разрађени. Из приложене документације се види да је остварена размена студената спорадична и да НИЈЕ двосмерна.

Академско особље је посвећено истраживачком, односно научно-истраживачком, али у малој мери кроз међународне научно-истраживачке пројекте.

Заједничке активности ментора и студента на изнајмању грантова или стипендија НИСУ учестала пракса.

НИСУ достављени Извештаји Комисије о избору у научно звање за све наставнике ВУ (недостају Извештаји за следеће наставнике: Рајко Мацура, Раде Тањга, Симеон Вилендечић). За наставника проф. др Радета Тањгу, потребно је доставити документ на основу кога се види правни основ којим се оправдава његово ангажовање у настави, узимајући у обзир старосну границу за извођење наставе (наставник је рођен 1948. године).

НИЈЕ достављен наставнички ангажман за текућу школску годину (Табела наставника).

Из картона наставника Милоша Љубојевића, се види да је планирано његово ангажовање на 6 (шест) наставних предмета: Рачунарске мреже, Увод у оперативне системе, Бежичне мреже, Рачунарске комуникације, Заштита информационих система, Увод у информационе технологије, па постоји могућност да извођење наставе у великом обиму и преоптерећеност наставника, упркос неоспорном поседовању компетенција за извођење наставе из уже научне области, утиче на квалитет изведене наставе, имајући у виду да је наставник са пуним радним временом запошљен у другој установи (ЈУ Академска и истраживачка мрежа РС, од 2008. године).

На нивоу Установе се НЕ израђује годишњи извештај о научним и стручним активностима наставног кадра.

Наведено је али НИЈЕ ДОКАЗАНО да ли је испуњен је критеријум Т 6.2, односно да ли је обавезна и специфична потребна опрема за извођење студијског програма/предмета према захтевима научне области/уже научне области доступна и да ли Високошколска установа, обезбеђује обавезну и допунску литературу за сваки поједини предмет која по садржају подржава реализацију предмета.

Делимично је испуњен критеријум Т 8.1. Минимум 50% од укупних информација на сајту Високошколске Установе НИЈЕ доступан на енглеском језику (последњи пут приступљено сајту 17.09.2018. године у 18 часова).

НИСУ достављени докази да је испуњен критеријум Т.9.3 да ли Високошколска установа прати и евалуира реализацију: акционог плана интернационализације, бенефите од потписаних Уговора о међународној сарадњи, проценат страних

студената и професора; број и напредак својих студената на стручном усавршавању у иностранству; упошљавање дипломираних студената и сл.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:

Доставити доказ да су студенти укључени у рад ННВ, Сената и других тела ВУ, а уколико то није случај обезбедити њихово учешће у раду тела високошколске установе чија је надлежност управљање и доношење одређених одлука о студијским програмима.

Побољшати рад Центра за међународну сарадњу у циљу унапређење активности мобилности академског особља и студената. Разрадити у потпуности механизме за остваривање билатералне и мултилатералне размене студената са иностраним високошколским установама, кроз различите програме и мреже студентске размене уз признавање времена, оцена и ECTS бодова остварених током размене, како би се остварила двосмерна размена студената у континуитету.

Обратити пажњу да сви предвиђени наставници испуњавају предуслове за квалитетну реализацију студијског програма у складу са одговарајућим актом надлежне образовне власти која прописује критеријуме за лиценцирање.

Како је у питању студијски програм Информатика, услед перманентног развоја нових ИТ технологија и сервиса неопходно је константно подстицати развој компетенције наставника и сарадника из ИТ области и обезбедити предуслове за њихово стручно усавршавање.

Подстицати активно укључивање академског особља у међународне научно-истраживачке пројекте.

Подстицати заједничке активности ментора и студента на изналажању грантова или стипендија.

Установити праксу израде годишњег Извештаја о научним и стручним активностима наставног кадра са предлогом мера за унапређење.

Потребно је експлицитно доставити: листу библиотечких јединица релевантних за студијски програм ИНФОРМАТИКА, као и навести степен покривености обавезних предмета литературом (књигама, збиркама, практикумима, које се налазе у библиотеци).

Минимум 50% од укупних информација на сајту Високошколске Установе ТРЕБА БИТИ доступан на енглеском језику.

Установити праксу израде на годишњем нивоу Извештаја у коме се прати и евалуира реализација: акционог плана интернационализације, бенефити од потписаних Уговора о међународној сарадњи, проценат страних студената и професора; број и напредак својих студената на стручном усавршавању у иностранству; упошљавање дипломираних студената и сл.... Извештај би требао да садржи и предлоге мера за унапређење.

МЈЕСТО И ДАТУМ: _____

ПОТПИС РЕЦЕНЗЕНТА: _____